

Վ. Համբարձումյանի անվան հ. 17 հիմնական դպրոց

Խմբակի անվանումը՝ Տրամաբանական խաղեր

Ուսուցչուհի՝ Ա. Գրիգորյան

Ժամաքանակը՝ 68 /շաբաթական 2 ժամ/

ՆՊԱՏԱԿԸ՝ Երեխայի դաստիարակության կարևորագույն խնդիրներից մեկը նրա մտքի զարգացումն է, այնպիսի մտավոր հմտությունների և կարողությունների ձևավորումը, որոնք թույլ կտան նոր բաներ սովորել: Տրամաբանական խաղեր ծրագրի նպատակներից է սովորողների ինքնազարգացման խթանումը, ճանաչողական հմտությունների զարգացումը, գիտելիքների ինքնուրույն կառուցելու կարողության զարգացումը, քննադատական մտածողության զարգացումը և այլն: Նպատակներից է նաև երեխաներին սովորեցնել հիմնական տրամաբանական գործողություններ՝ վերլուծություն, սինթեզ, համեմատություն, ընդհանրացում, դասակարգում, համակարգում:

Հ/հ	Թեմա	Ժամ
Թեմա 1. Տրամաբանական մտածողության զարգացում /5 ժամ/		
Նպատակը	Զարգացնել սովորողների տրամաբանական մտածողությունը	
Վերջնարդյունքը	Երեխաների մոտ կզարգանա փոխաբերական-տրամաբանական, բանավոր-տրամաբանական մտածողությունը:	
1.1	Ծիծաղելի նկարներ	1
1.2	Բառային-տրամաբանական մտածողության գնահատում	1
1.3	Եղևճ ուշադիր	1
1.4	Իմաստուն բաժանում	1
1.5	Գտի՛ր ավելորդ բառը	1
Թեմա 2. Սովորողների սինթեզելու, վերլուծելու կարողության խթանում /5/		
Նպատակը	Սովորողների մոտ զարգացնել ճիշտ եզրակացություններ անելու, ընդհանրացնելու, համեմատելու, կոնկրետացնելու կարողություններ	
Վերջնարդյունքը	Սովորողները կկարողանան օրինաչափություններ գտնել և գտնված լուծումը հիմնավորել	
2.1	Ծիծաղելի նկարներ	1
2.2	Գուշակի նկարագրությամբ	1
2.3	Անհավանական	1
2.4	Գուշակի՛ր առեղծվածը	1
2.5	Ես «Որովիեսու ...»	1
Թեմա 3. Մտածողության ճկունության, ստեղծագործելու ունակության զարգացում /5 ժամ/		
Նպատակը	Սովորողների մոտ զարգացնել հետազոտություն անելու, տեսակավորելու, համակարգելու, վերլուծելու կարողություն	
Վերջնարդյունքը	Սովորողները կկարողանան կապ գտնել առարկաների, երևույթների միջև՝ հիմնվելով էական հատկանիշների և հատկությունների վրա:	
3.1	Անհամապատասխան բանաստեղծություններ	1
3.2	Բառային-տրամաբանական մտածողության գնահատում	1
3.3	Հարցականի փոխարեն	1
3.4	Բառերով խաղ	1
3.5	Խոսի՛ր հակառակը	1

Թեմա 4. Երևակայության զարգացում /5 ժամ/		
Նպատակը	Սվորողների մոտ զարգացնել գործողության արագությունը և միտքը. ընկալում, երևակայություն	
Վերջնարդյունք	Սովորողները կկարողանան եզրակացություններ անել դատողությունների օգնությամբ: Կզարգացնեն երևակայությունը:	
4.1	Հաջորդականությամբ տեսակավորիր	1
4.2	Կատու և մկներ	1
4.3	Նկարի՞ր, թե ինչ պետք է լինի դատարկ բջիջներում	1
4.4	Ինչու՞ դա տեղի ունեցավ	1
4.5	Տրամաբանություն	1
Թեմա 5. Շախմատ /15 ժամ/		
Նպատակը	Ծանոթացնել շախմատի ստեղծման պատմությանը և զարգացմանը	
Վերջնարդյունք	Սովորողների մոտ կձևավորվի սեր և հետաքրքրություն շախմատ խաղի նկատմամբ՝ ներկայացնելով շախմատ խաղի պատմությունը և զարգացումը: Կկարողանան ներկայացնել շախմատի տարածումը և զարգացումը տարբեր երկրներում:	
5.1	Շախմատի ստեղծման պատմությունը	1
5.2	Շախմատի աշխարհի չեմպիոնները	1
5.3	Շախմատը Հայաստանում	1
5.4	Տիգրան Պետրոսյան	1
5.5	Շախմատի Հայաստանի հավաքականը	1
5.6	Հայաստանի շախմատի կանանց հավաքականը	1
5.7-5.9	Կարճ պարտիաների դիտարկում <ul style="list-style-type: none"> • Կարճ պարտիաներ • Էտյուդներ • Չեմպիոնների վերջնախաղերի դիտարկում • Տարբեր պարտիաների դիտարկում • Խաղ մրցույթ՝ քայլի գրանցումով 	3
5.10-5.11	Մարտավարական հնարքներ, վերջնախաղեր <ul style="list-style-type: none"> • Չարգացնել մրցույթների մասնակցելու հմտություններ և կարողություններ: • Նպաստել աշակերտների շախմատային դիտողականության զարգացմանը: • Չարգացնել մարտավարական, հաշվարկային ունակությունները, ինչպես նաև գեղագիտական ճաշակը • Խաղ մրցույթի միջոցով ի հայտ բերել լավագույն 4-ին, խրախուսել, ձևավորել խումբ, որը կմասնակցի օլիմպիադայի 	2
5.12-5.13	Շախմատը կյանքում <ul style="list-style-type: none"> • Գտնել կապեր շախմատի և մեր առօրյայի միջև • Ձևավորել մարտական ոգի, մրցվելու և հաղթելու կամք ճանաչել շախմատը, որպես աշխարհում հայտնի դառնալու և հայրենիքը լավագույնս ներկայացնելու միջոց 	2
5.14-5.15	Խաղ-մրցույթներ	2

Թեմա 6. Զարգացնել տեսողական ընկալումը, ուշադրությունը, լսողությունը /5 ժամ/		
Նպատակը	Զարգացնել ընկալման լսողական, շոշափելի սենսացիաների ընկալումը	
Վերջնարդյունքը	Սովորողները կկարողանան օբյեկտները և երևույթները ճիշտ և ճշգրիտ ընկալել:	
6.1	Օրինաչափություններ, պարզել թվային օրինաչափության բանալին և գտնեն հաջորդ թիվը	1
6.2	Որոշել տարիքը	1
6.3	Աղմկոտ, համեղ, կլոր-կարմիր	1
6.4	Տառերը թաքնված են	1
6.5	Ելք լաբիրինթոսից	1
Թեմա 7. Հիշողության զարգացում /5 ժամ/		
Նպատակը	Սովորողների մոտ զարգացնել տեսողական, լսողական, փոխաբերական, իմաստային հիշողությունները	
Վերջնարդյունքը	Սովորողների մոտ կզարգանա ուսուցողական վարժություններ, անգիրությունը, ճշգրտությունը և արագությունը զարգացման, հիշողության հզորությունը, նյութի վերարտադրության որակը	
7.1	Հավաքիր ճիշտ հերթականությամբ	1
7.2	Ո՞ր պատկերն է բացակայում	1
7.3	Մտապահիր	1
7.4	Ո՞վ շատ կհիշի	1
7.5	Գտի՞ր տարբերությունները	1
Թեմա 8. Խոսքի զարգացում /5 ժամ/		
Նպատակը	Սովորողների մոտ զարգացնել կայուն խոսքը, հայտնաբերվածը նկարագրելու կարողությունը, հաղորդակցման հմտությունների ձևավորումն ու զարգացումը	
Վերջնարդյունքը	Սովորողների մոտ կակտիվանա և կհարստանա բառապաշարը, կզարգանա հմտությունները՝ կազմելով հանելուկներ, պատմվածքներ, նկարագրություններ, հեքիաթներ: Կձևավորվի հասկացություններին պարզ սահմանումներ տալու ունակությունը:	
8.1	Անվանեք ավելի գվարճալի	1
	Եվ կառքը առասպելական է, և կախարդական փայտիկը	1
8.2	Ո՞վ է ավելի ուժեղ՝ արջը, թե հայրիկը	1
8.3	Կենդանի գործիչներ	1
8.4	Ի՞նչ կա դատարկ վանդակում	1
8.5	Հանելուկներ	1

Թեմա 9. Հետաքրքրաշարժ խնդիրները և տրամաբանական խաղեր /15/

Նպատակը	Զարգացնել երևակայությունը, հնարամտությունը, դժվարին իրավիճակներում արագ կողմնորոշվելու ունակությունը, ինքնուրույն դատողություններ անելու կարողությունը	
Վերջնարդյունքը	Կզարգանա խնդիրներ լուծելու կարողությունը: Կզարգանա տրամաբանությունը: Կկարողանան արագ հաշվարկ կատարել:	
9.1	Գծապատկերներով խնդիրների լուծում	1
9.2	Կռահման խնդիրներ, կռահե՞ք հաջորդը	1
9.3	Հետաքրքրաշարժ խնդիրներ	1
9.4	Տրամաբանական խնդիրներ	
9.5	Հնարամտություն պահանջող խնդիրներ	
9.6	Կատակ-խնդիրներ	1
9.7	Հանելուկ-խնդիրներ	1
9.8	Զվարճալի խնդիրներ, զվարճալի մաթեմատիկա մուլտիպլիկացիայի մասնակցությամբ	
9.9	«Չեմ ասում», Կարողանան կատարել արագ հաշվարկ	1
9.10	Վայրկյանական գումարում	1
9.11	«Կախարդական» թվային եռանկյունի, կարողանան տիրապետել տրամաբանական վարժանքների լուծման մոդելների և մոտեցման ձևերին	
9.12	Լուցկին նաև խաղալի՞ք է, կատարել պահանջվող ձևափոխություններ	1
9.13	Տառաշղթաներ, ստեղծել միջառարկայական կապ մաթեմատիկայի ու մայրենիի միջև	1
9.14	Մաթեմատիկական խաչքառեր	1
9.15	Մոզական քառակուսիներ	1

Թեմա 10. Համեմատություններ /3 ժամ/

Նպատակը	Մովորեցնել որոշել համեմատվող առարկաների ընդհանուր և տարբերակիչ հատկանիշները, տարբերակել առարկայի էական ոչ էական հատկանիշները: Զարգացնել ուշադրությունը, ընկալումը, մտածողությունը	
Վերջնարդյունք	Մովորողները կկարողանան կապ գտնել առարկաների, երևույթների միջև: Կզարգացնեն առարկաները ըստ քանակական և արտաքին հատկանիշների և իմաստի դասավորել, ինքնուրույն գտնել նախշերը:	
10.1	Եկեք համեմատենք	1
10.2	Գտեք կտրված կտորները	1
10.3	Խմբավորում ենք ըստ գույնի, ձևի, չափի, հաստության:	1